

borger courante; men det er jo Noget, der kan træffe i ethvert Forhold, og det er ogsaa ganske vist, at der i Forligscommissionerne kan forekomme Spørgsmaal, s. Ex. om Bøxler, Handelsforhold, Contocouranter, som s. Ex. en Haandværker, der sad i Commissionen, vilde være mindre inde i end en Kjøbmand; det er altsaa rigtigt, at Een fra Kjøbstaden og Een fra Landet vælges til Commissionen; — det er en naturlig Følge af, at de, som forstaae sig bedst paa Sagerne, ogsaa skulle have med dem at gøre. Men vil man sige, at det var upassende, at en Borger, der havde Sæde i Forligscommissionen, skulde behandle Landdistriktets Anliggender, og sige, at det var i Kraft af de rette Grundsatninger, saa siger jeg, at den, som kommer med en saadan Paastand i Kraft af de rette Grundsatninger, bliver slejken at afvise og mulctere pro meliore informatione. — Jeg vil altsaa for mit Vedkommende Intet have imod, at man udfylder hiint Spørgsmaal, og naar der i Motiverne er antydet, at denne Sag staaer i Forbindelse med Spørgsmaalet om Retspleiens Organisation, saa respecterer jeg denne Grund, men jeg vil ikke bidrage Mit til, at man udfatter hele Sagen, fordi man ikke kan faae en saadan Codification af hele Lovgivningen; jeg vil ikke være med til at forandre Lovgivningen for at vedligeholde Misbrug, der ikke kunne taales, og uden at de rette Grundsatninger for et frit Statssamfunds Ordning netop med Hensyn til denne Sag gennemføres i en Retning, som jeg anseer for høist magtpaaliggende for mit Fædreland, og som jeg ved enhver forekommende Sag skal forfølge med al mulig Iver og Kraft, hvad enten det er her paa Rigsdagen eller i den lille Deel af Administrationen, hvorpaa jeg

har nogen Indflydelse, og som intetsteds lettere lader sig gennemføre end netop her.

Formanden: I det jeg giver den høitæredede Justitsminister Ordet, skal jeg bemærke, at han har været tilstede fra Forhandlingens Begyndelse.

Justitsministeren: Jeg skal tillade mig ganske kort at udtale mig om de Erindringer, som ere fremkomne ved den Lov, som nu er under Forhandling. Det er saaledes af den æredede syvende Landstingsmand for sjette Kreds (Groofs) udtalt, at det ikke var ønskeligt, at Dommerne vare ubelukkede fra at have Sæde i Forligelsescommissionerne. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig længe derved. Det er et Spørgsmaal, som jeg troer er afgjort saavel i Theorie som ogsaa i Praxis. Det er vel en Bestemmelse i Forligsloven af 10de Juli 1795, at Dommerne ex officio skulle i visse Districter foretage Forligsmæglingen; men ligesaa bitterligt er det, at den Regering, som havde givet denne Lov, to Aar efter undlod at optage denne Grundsatning ved Forligsvæsenets Ordning i Norge, og derfor har det altid været antaget, at Regeringen havde opgivet dette Princip uden at finde Anledning til dengang at forandre det udtrykkeligt. Det er nu ogsaa kun paa ganske faa Steder i Landet, at Dommerne foretage Forligsmægling; der er enkelte Provindser, hvor man slet ikke kender det, saaledes, saavidt jeg veed, i Maribo Amt; der bestyres Forligsvæsenet af valgte Medlemmer, saavidt mig bekendt, med Undtagelse af det District, hvor Amtmanden ex officio foretager Mæglingen.